

Afdeling Nederland

Keizersgracht 177
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam

T 020 626 44 36
F 020 624 08 89
E amnesty@amnesty.nl
I www.amnesty.nl

De heer Mark Rutte
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Datum
19 april 2016

Onderwerp
Bezoek president Joko Widodo

Ons kenmerk
Dir/en/2016/192

Uw kenmerk

Geachte heer Rutte,

Op 21 en 22 april ontvangt de Nederlandse regering president Joko Widodo van Indonesië, evenals minister van Buitenlandse Zaken Retno Marsudi en minister van Handel Thomas Lembong.

Hoewel het een kort bezoek betreft biedt het, gezien de diverse ontmoetingen meerdere kansen om mensenrechten in Indonesië te bespreken. Mensenrechtenschendingen zijn wijdverbreid en ernstig in dit land, en Amnesty acht het van groot belang dat gesprekken hierover op het hoogste niveau worden gevoerd. De regering kan hiermee uiting geven aan haar prioriteit om mensenrechten tijdens handelsmissies en in bilaterale contacten op coherente wijze te bespreken, en opvolging geven aan de zorgen die minister Koenders tijdens zijn bezoek aan Indonesië in maart heeft geuit.¹

Tijdens zijn kandidatuur voor het presidentschap deed president Joko Widodo toezeggingen dat hij van de bescherming van mensenrechten een prioriteit zou maken, onder meer door een einde te maken aan de straffeloosheid uit het verleden en de vrijlating van politieke gevangenen. Deze beloften staan in contrast met de huidige werkelijkheid, waarin talloze mensenrechtenschendingen uit het verleden nog steeds niet onderzocht en terecht zijn, de nieuwe president teruggrijpt naar de doodstraf als antwoord op drugscriminaliteit, nog tientallen gewetensgevangenen vastzitten en de vrijheid van meningsuiting strafrechtelijk wordt ingeperkt. We hopen dan ook dat u en andere kabinetsleden de president aan zijn toezeggingen wilt herinneren, en dat u en andere bewindslieden in gesprekken met hem en de ministers Marsudi en Lembong in ieder geval aandacht wilt vragen voor straffeloosheid, de doodstraf en de vrijheid van meningsuiting, en bij dat laatste punt in het bijzonder voor de zaak van de Molukse leraar Johan Teterissa.

President Widodo riep bij zijn vertrek naar de EU wereldleiders op de waarde van vrede en tolerantie te verspreiden, en nieuwe oplossingen te zoeken voor menselijkheid en

¹ Nieuwsbericht Rijksoverheid, 24 maart 2016: Koenders: Verleden in Indonesië onder ogen zien. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/03/24/koenders-verleden-in-indonesie-onder-ogen-zien>

gerechtigheid. Amnesty onderschrijft die oproep uiteraard. Indonesië speelt zelf economisch en politiek een steeds grotere rol in de regio. Het hoofdkantoor van ASEAN bevindt zich in Jakarta, en Indonesië heeft in 2007 een positieve rol gespeeld bij de oprichting van de Mensenrechtencommissie binnen de ASEAN. Indonesië zou met deze groeiende invloed ook een grotere verantwoordelijkheid moeten nemen om mensenrechten in Zuid-Oost Azië te beschermen en te bevorderen. Om die rol met enige autoriteit te kunnen invullen zou het een einde moeten maken aan mensenrechtenschendingen in eigen land, en de problemen uit het verleden op effectieve wijze moeten oplossen.

Wij hopen dat u bovenstaande zorgpunten in uw onderhoud met de president en overige bewindslieden wilt delen en wensen u en ministers Koenders, Ploumen en Schultz van Haegen goede gesprekken toe.

Hoogachtend,

Eduard Nazarski

Directeur Amnesty International Nederland

cc. Dhr. Bert Koenders, minister van buitenlandse zaken, mevr. L. Ploumen, minister voor buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking, mevr. M. Schultz van Haegen, minister van Infrastructuur en Milieu.